

Merhum Adnan Menderes döneminde, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin hizmet hareketlerinin, önceki dönemlere göre genel bir değerlendirmesini yapar mısınız?

Üstad Hazretlerinin Eski Said ve Yeni Said şeklinde hizmet tarzını belirleyen en önemli faktör, bulunduğu dönemin şartları ve toplumsal yapının şeklidir. Her iki dönemde de toplumsal yapı çok farklı bir hüviyete girmiştir. Eski Said dönemi içtimai ve siyasi ağırlıklı bir dönemken, Yeni Said dönemi imani ve fikri bir dönemdir.

[Eski Said dönemi](#) Osmanlının son dönemlerine denk geliyor ki, o zamanın şartları ve içtimai yapısı çok farklıdır. Bu dönemde İslam toplumu savaş ve siyasi çalkantılardan gözünü açamayacak bir vaziyette idi. İnkarcılık ve felsefe tohum şeklinde yeni yeni yeşermekte idi. Üstad bu dönemde siyasi ve içtimai fikirleri ile toplumu yönlendirmeyi tercih etmiştir. Nitekim çok faydalı teşhis ve tedaviler de ortaya koymuştur.

[Yeni Said döneminde ise](#), Osmanlı yıkılmış yerine yeni bir rejim kurulmuş. Tohum halindeki inkarcılık ve felsefe ağaç şekline gelmiş dünyanın yarısını komünizm vasıtası ile tesirine almıştır. Ekser insanlar bu inkarcılık felsefesi karşısında imanlarını kaybeder bir vaziyete gelmiştir. Elbette bu inkarcı felsefeye karşı kuvvetli ve ikna edici bir fikir ile karşı koymak gerekir ki, Risale-i Nurlar bu vazifeyi ifa etmiştir. *Üstad Hazretleri bu dönemde bütün gayret ve himmetini milletin imanını kurtulmasına sarf ediyor.*

1945-1950'li yıllar çok partili döneme geçiş yıllarıdır ki, bu dönemde Üstad Hazretleri bir parça siyasete ruhsat verip Demokrat Partiyi açıktan ve alenen desteklemiştir. Bir cihetle bu döneme [Üçüncü Said dönemi](#) denilebilir. Bu dönemin ruhunu anlamak için [Emirdağ Lahikası](#)nı tetkik etmek yeterlidir. Bu dönemde kısmi de olsa hizmet üzerindeki baskı hafiflemiş, Nur talebeleri daha geniş kitlelere yayılma imkanı bulmuştur.